

2^{ТОМ}

МАТЕРІАЛИ

І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ

КОНФЕРЕНЦІЇ

19 ЛИСТОПАДА 2021 РІК • М. КИЇВ, УКРАЇНА

НАУКОВИЙ ПРОСТІР:
АНАЛІЗ, СУЧАСНИЙ СТАН,
ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

ISBN 978-617-8037-12-3

DOI 10.36074/liga-ukr-19.11.2021

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 4.

ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

АНГЛОМОВНІ ПРИСЛІВ'Я І ПРИКАЗКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ П'ясківська А.Ю., <i>Науковий керівник: Холоденко О.В.</i>	6
ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК АНГЛІЙСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ Левченко О.М., <i>Науковий керівник: Холоденко О.В.</i>	8
ДІАЛОГ ЯК СПОСІБ МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІЛКУВАННЯ Григорян О., <i>Науковий керівник: Холоденко О.В.</i>	10
ЄВРОТЕРМІНИ ТА СПОСОБИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ Прусакова Д.С., <i>Науковий керівник: Стеценко В.В.</i>	12
ІСТОРІЯ ТА ЇЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЯ В РОМАНІ ГРЕМА СВІФТА «ВОДА ЗЕМЛІ» Никоненко Л.В., <i>Науковий керівник: Конєва Т.М.</i>	14
КОМПЛЕКС PR-ЗАХОДІВ ДЛЯ ВТІЛЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ Окуневська Д.С.	16
КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, ЯК БАЗОВА СКЛАДОВА ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ Броднікова Т.В.	18
МЕДІАОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ Горбач В.О.	20
МІСЦЕ ТВОРЧОГО ДОРОБКУ ДЖЕКА ЛОНДОНА У СВІТОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ Хоменко Д.Г.	22
МОДЕЛЮВАННЯ ПОЗИТИВНИХ ЗВИЧОК У МОЛОДІ ШЛЯХОМ РЕКЛАМИ. СТАН СУЧАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ Дорошина К.М.	24
ОСОБЛИВОСТІ МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІЛКУВАННЯ Карпук Д.О., <i>Науковий керівник: Холоденко О.В.</i>	25
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОЇ КОМП'ЮТЕРНОЇ ЛЕКСИКИ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ Листопад С.О., <i>Науковий керівник: Воскобойник В. І.</i>	27
ОСОБЛИВОСТІ РЕПУТАЦІЙНОГО АНАЛІЗУ БРЕНДУ В FMCG Зоц О.Д.	29
ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ АДАПТАЦІЇ АНІМАЦІЙНОГО ТЕКСТУ Мізгуліна Р.В., <i>Науковий керівник: Федоренко С.В.</i>	30
ПРОБЛЕМАТИКА ВИКОРИСТАННЯ ФЕМІНТИВІВ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ Відьменко Т.Є., <i>Науковий керівник: Алтицева Л.Ю.</i>	32
РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ FACEBOOK ТА INSTAGRAM У ПРОСУВАННІ ВЛАСНОГО БРЕНДУ Ніколаєнко Ю.Є.	34
РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ INSTAGRAM У ПРОСУВАННІ ПОСЛУГ Шульженко П.І.	35
СПЕЦИФІКА ВІДТВОРЕННЯ ЕМОЦІЙНОЇ ТОНАЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ ТЕКСТІВ Шевченко М.М.	36

Мізгуліна Римма Віталіївна, магістрантка факультету лінгвістики
КПІ ім. Ігоря Сікорського, Україна

Науковий керівник: Федоренко Світлана Вікторівна, доктор педагогічних наук,
професор кафедри теорії, практики та перекладу англійської мови
КПІ ім. Ігоря Сікорського, Україна

ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ АДАПТАЦІЇ АНІМАЦІЙНОГО ТЕКСТУ

Як об'єкт компаративістичного дослідження й об'єкт перекладу, текст анімаційного фільму є складним, унікальним, специфічним жанром, що постає зі складної діалектики, протистояння ідей, поглядів, будується відповідно до притаманних лише йому літературно-драматичних канонів суголосно з мистецькими конвенціями певної культурної спільноти та відповідно до нагальних ідейно-суспільних потреб та настроїв, творчих віянь.

Оскільки текст анімаційного фільму створюється для членів спільної лінгвокультурної спільноти, то завданням перекладача є створення тексту, націленого на заміщення оригінального тексту в культурі, для якої створюється переклад. Перекладач, будучи бікультурною мовною особистістю, ніби фільтрує ті елементи, які сигналізують про приналежність тексту до іншої культури, і може або залишити їх в тексті перекладу без змін, або адаптувати їх до приймаючої культури [5].

Вперше адаптація, переказ, скорочений виклад і інші «неперекладні» види діяльності посправжньому потрапляють в поле зору радянських теоретиків перекладу тільки після публікацій кінця 1970-х рр. Отто Каде, в роботах якого з'явилося поняття «мовне посередництво» (*sprachmittlung*). Л. Латишев визначає мовне посередництво як «спілкування різномовних комунікантів за допомогою мовного посередника, який володіє двома мовами». При цьому, як зазначає автор, «поняття мовне посередництво ширше поняття перекладу: переклад є лише одним з його видів». До інших видів мовного посередництва він відносить переказ, скорочений переклад і якісь «гібридні» форми, відзначаючи той факт, що «мовне посередництво у всіх його реальних проявах вивчено ще явно недостатньо» [4].

Тема адаптації отримала більш системне висвітлення у В. Комісарова. Переклад, за В. М. Комісаровим, – це «вид мовного посередництва, який цілком орієнтований на іншомовний оригінал», та «іншомовна форма існування повідомлення, що міститься в оригіналі» [3]. Однак «як мовний посередник перекладач може здійснювати не тільки переклад, а й різні види так званого «адаптивного транскодування». Специфіка адаптивного транскодування визначається орієнтацією мовного посередництва на конкретну групу рецепторів перекладу або на задану форму перетворення інформації, що міститься в оригіналі» [3].

До основних видів адаптивного транскодування В. Комісаров відносить скорочений переклад та адаптований переклад. І якщо перший «полягає в опущенні при перекладі окремих частин оригіналу за моральними, політичними чи іншими міркуваннями практичного характеру», то другий – в частковій експлікації (спрощенні та поясненні) структури та змісту оригіналу в процесі перекладу з метою зробити текст перекладу доступним для сприйняття окремим групам рецепторів, що не володіють достатніми знаннями і професійними чи життєвим досвідом, які потрібні для повноцінного розуміння оригіналу» [3].

Також, Комісаров виділяє ще два види адаптації – стилістичну та прагматичну. Стилiстична адаптація застосовується тоді, коли «якісь особливості виявляються тільки в одній з мов», і тоді «специфічні засоби викладу в оригіналі замінюються мовними засобами, що відповідають вимогам даного стилю в перекладній мові» [3]. А прагматична адаптація визначається як один з різновидів адаптованого транскодування, «орієнтованого на досягнення бажаного ефекту», виходить «за рамки перекладу як процесу створення тексту, комунікативно рівноцінного оригіналу» [3].

У більшості сучасних підручників з перекладу реплікуються традиційні підходи. Проте зустрічаються роботи, в яких традиційні погляди на модель мовного посередництва і, відповідно, на роль адаптації в ній, починають переглядатися. В цьому відношенні, заслуговує на увагу невелика стаття дослідника з Казахстану Р. Загідулліна з характерною назвою «Критика концепції перекладу як виду мовного посередництва», що спираються на концепцію мовного посередництва. Р. Загідуллін критикує один з центральних елементів традиційної концепції мовного посередництва – поділ процесу

перекладу на власне «переклад» і «адаптивне транскодування»; не згоден він і з тим, що «поняття «переклад» охоплює всі типи мовного посередництва, включаючи так звані. дезідеративно адекватні переклади (реферативний, анотаційний, сегментний, аспектний та ін.)». [2]

Ще одна спроба перегляду концепції мовного посередництва пропонується в роботі Н. Гарбовського «Теорія перекладу». Визначаючи переклад як «суспільну функцію комунікативного посередництва між людьми, які користуються різними мовними системами» [1], центральне місце в своїй книзі Н. Гарбовський відводить теоретичному обґрунтуванню міжмовних перетворень, що відбуваються в процесі перекладу [1]. Він розглядає адаптацію і переклад як рівноцінні види діяльності і бачить основною метою адаптації / перекладацьких перетворень в збереженні прагматичного / комунікативного ефекту вихідного повідомлення.

У роботах деяких дослідників спостерігається прагнення модернізувати типологію перекладацьких і адаптаційних стратегій своїх попередників, «піднімаючи» статус адаптаційних стратегій до власне перекладацьких і приділяючи при цьому більш пильну увагу прагматичним і комунікативним факторам в процесі перекладу.

Список використаних джерел:

1. Гарбовский Н. К. Теория перевода: Учебник. М. : Изд-во Моск. ун-та, 2004. 544 с.
2. Загидуллин Р.З. Критика концепции перевода как вида языкового посредничества. *Теорія та практика перекладу*. 1993. Вип. 19. С. 23–30.
3. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). М., 1990. 253 с.
4. Латышев Л.К. Перевод проблемы теории, практики и методики преподавания. Москва, 1988. 160 с.
5. Мельник А. П. Прагматична адаптація як засіб подолання культурної асиметрії у перекладі анімаційного серіалу «Симпсона». *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2013. Вип. 4. С. 284–287.